

Governar la cultura en un ecosistema digital

Published by [Interacció](#) [1] on 05/11/2020 - 10:15 | Last modification: 17/08/2026 - 14:27

El apoyo a la cultura en la era digital, elaborat per Octavio Kulesz per a la Federació Internacional de Consells d'Arts i Agències Culturals (IFACCA), parteix d'una idea que resulta difícil d'eludir: la digitalització no modifica només les eines que utilitza el sector cultural, sinó el conjunt de la cadena de valor, des de la creació fins a la producció, la distribució, l'accés i la participació. El document té un interès particular perquè trasllada aquesta transformació al terreny de les polítiques públiques: si canvia l'ecosistema cultural, també han de canviar les formes de donar-hi suport.

L'informe observa aquesta transformació des de tres grans grups d'actors: artistes i creadors, indústries culturals i creatives i públics. Per als creadors, les tecnologies digitals amplien les possibilitats de producció, experimentació, col·laboració i connexió amb els públics. Al mateix temps, generen problemes de visibilitat, remuneració, propietat intel·lectual i llibertat d'expressió. La possibilitat d'aprofitar aquestes oportunitats depèn, a més, de l'accés a infraestructures, coneixements i competències digitals, distribuïts de manera molt desigual.

En la producció i la distribució, la digitalització facilita nous mercats, models de negoci i formes de preservar i difondre continguts. L'informe adverteix, però, que l'abundància digital no garanteix necessàriament una diversitat cultural més gran. La concentració de la distribució, el pes creixent de les plataformes i les dificultats de moltes organitzacions culturals per disposar de recursos tècnics, dades i capacitats poden reforçar desequilibris existents. Aquesta tensió entre ampliació de l'oferta i concentració del poder és una de les qüestions més rellevants del document.

També es transforma la relació amb els públics. Internet, les xarxes socials i els serveis de transmissió en línia amplien l'accés i faciliten formes més actives de participació. Alhora apareixen noves exclusions vinculades a la bretxa digital, problemes relacionats amb la privacitat i l'ús de les dades, i formes de personalització algorítmica que poden limitar la diversitat dels continguts accessibles i afavorir la formació de cambres de ressonància. L'informe planteja així una qüestió que supera la simple ampliació de l'accés: quines condicions permeten que l'entorn digital continuï sostenint una cultura diversa i compartida?

La política cultural digital no consisteix a afegir tecnologia a les polítiques existents, sinó a reconsiderar com es crea, circula, remunera i comparteix la cultura en un ecosistema transformat.

D'aquí deriva la principal conseqüència per als organismes públics. L'informe defensa estratègies de cultura digital de llarg termini que actuïn sobre el conjunt de l'ecosistema i no únicament mitjançant programes tecnològics puntuals. Presenta experiències de diferents països en àmbits com el finançament, la capacitat digital, les dades culturals, el coneixement dels públics, la visibilitat dels continguts o la modernització de les mateixes administracions. La col·laboració, la connexió entre sectors i l'experimentació apareixen com a principis centrals d'aquesta nova política cultural.

Nota de l'editor (2026). Llegit avui, l'informe conserva sobretot el valor d'haver entès la digitalització com una qüestió de política cultural i no simplement d'innovació tecnològica. Alguns dels problemes que identificava el 2020 s'han intensificat considerablement: el poder de les plataformes, la governança de les dades i, especialment, la irrupció de la intel·ligència artificial generativa obliguen a anar més enllà del marc d'adaptació digital que domina el document. La qüestió ja no és només com poden les institucions culturals aprofitar les tecnologies, com també quina capacitat pública tenen per intervenir sobre les infraestructures, les regles i les concentracions de poder que condicionen avui la vida cultural.

Referència

Kulesz, O. (2020). *El apoyo a la cultura en la era digital: Informe público*. Federación Internacional de Consejos de Artes y Agencias Culturales (IFACCA). [Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Tags: cultura digital

Tags: polítiques culturals

Tags: innovació cultural

Tags: sectors culturals i creatius

Tags: accés a la cultura

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2020/cultura-ecosistema-digital>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/supporting_culture_in_the_digital_age_-_public_report_-_spanish.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8369>